

BURSZOWIC MACIEJ

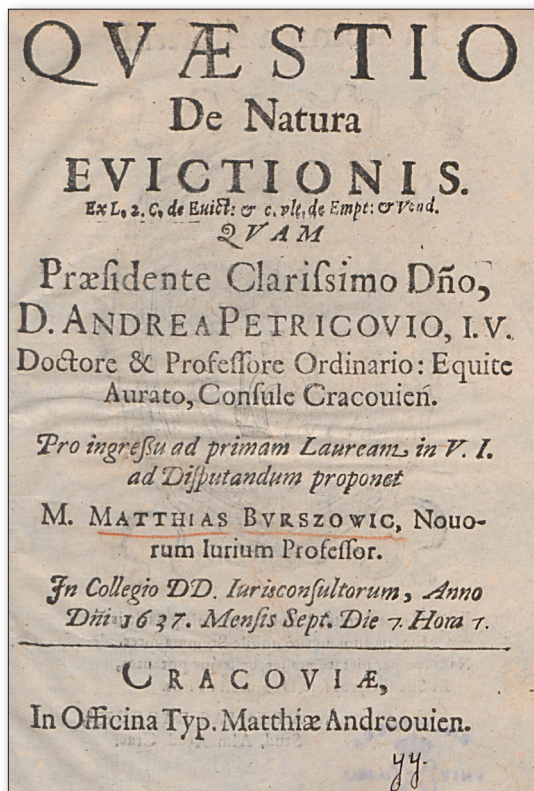
(zm. przed 16 VIII 1653 r.)

Maciej Burszowic (Burszewic) urodził się na Warmii. Studiował na Uniwersytecie Krakowskim i uzyskał kolejno: bakalaureat sztuk wyzwolonych (1626), magisterium filozofii (1629) oraz przed 1643 r. doktorat obojga praw. W latach 1629–1635 prowadził wykłady z zakresu filozofii arystotelesowskiej. Był nauczycielem prywatnym Michała Mikołaja i Franciszka Floriana Zebrzydowskich, wyjeżdżał z nimi w podróże zagraniczne. Tym samym szedł w ślady swego wuja Gabriela Prewancjusza Władysławskiego, który był nauczycielem Władysława Wazy.

Pełnił funkcję seniora Bursy Filozofów, a następnie seniora Bursy Prawników. Po inkorporacji do Kolegium Prawniczego kilkakrotnie pełnił funkcję jego prepozyta (1637, 1637/1638, 1644/1645, 1648) i radcy, czyli konsyliarza (1643/1644, 1645, 1647, 1648/1649, 1651, 1652). Od 1637 r. był profesorem Katedry *Novorum Iurium*. W 1645 r. został plebanem w Niedźwiedziu, a w 1649 r. był altarystą w kaplicy Szafranców w katedrze krakowskiej.

W połowie XVII w. nastąpił okres silnych napięć między władzami uniwersytetu a biskupem krakowskim Piotrem Gembickim. Do bezpośrednich przyczyn głębokiego kryzysu doszło po śmierci w 1649 r. ks. Jakuba Papenkowica z Uścia, prepozyta kolegiaty akademickiej św. Floriana. Spór o obsadę wakującego stanowiska podzielił środowisko akademickie. Maciej Burszowic wbrew stanowisku rektora poparł kandydaturę doktora teologii Zygmunta Gregerowica, zatwierdzoną przez biskupa. Tym samym znalazł się w grupie profe-

Karta tytułowa rozprawy Macieja Burszowica *Quaestio de natura evictionis*, Kraków 1637 (BJ 16210 I Mag. St. Dr.)

sorów, którzy optując za kandydatem biskupim, uniknęli ekskomuniki, jaką zostali obłożeni zwolennicy rektorskiej kandydatury Stanisława Jurkowskiego. Okoliczność ta sprawiła, że Burszowic wraz z innymi przeciwnikami zostali obarczeni w piśmie ulotnym z 1651 r., podpisanym przez Jottusa Rzymianina, zdradą autonomii uniwersyteckiej. W tej gorącej atmosferze Burszowic popadł w konflikt z władzami uczelni, ponieważ zaniedbawszy obowiązki profesorskie, wyjechał za granicę. Jego sprawa była rozpatrywana przez sąd rektora 1 marca 1651 r. Zarzucono mu, że opuścił wykłady bez stosownego zezwolenia. Burszowic przyznał, że wyjechał za granicę, lecz za zezwoleniem rektora. Został zobligowany do przedstawienia tego zezwolenia.

Maciej Burszowic pozostawił dzieła naukowe oraz okolicznościowe panegiryki. Rozprawą filozoficzną z ontologii była licząca sześć kart *Quaestio de Entispraecisione*, wydana w oficynie Macieja Andrzejowego w 1634 r. W owej rozprawce, dedykowanej Michałowi Mikołajowi i Franciszkowi Florianowi Zebrzydowskiemu, sama kwestia zajmowała tylko trzy strony. Po niej następował wiersz jego autorstwa: *Joannes Cynerski poema embaterium occinit*. Dwie kolejne rozprawki to kwestie prawnicze. W 1636 r. ukazała się kwestia poświęcona apelacji (*Quaestio de natura appellationis*), którą wydał już jako senior Bursy Prawników. Opracowanie dedykowane zostało kanonikom kapituły chełmińskiej i całość, podobnie jak w przypadku kwestii filozoficznej, zamyka wiersz jego autorstwa. Podobny układ (dedykacja i na końcu wiersz) Burszowic nadał swej kolejnej kwestii *De natura evictionis* z 1637 r., poświęconej zastępstwu prawnemu w przypadku roszczenia osób trzecich. Panegiryki, związane m.in. z uzyskiwaniem przez adresatów stopni na Uniwersytecie Krakowskim, dedykował protonotariuszowi Stolicy Apostolskiej Marcinowi Gilewskiemu (1628), karmelicie Grzegorzowi Solecio (1629), benedyktynowi Adamowi Niszczyckiemu (1634), protonotariuszowi Stolicy Apostolskiej Janowi Franciszkowi Wolskiemu (1635).

Maciej Burszowic zmarł przed 16 sierpnia 1653 r., kiedy to spisano inwentarz pozostawionych przez niego dóbr w Niedźwiedziu.

AUJ rkps 49 s. 20–22, 42, 46, 58, 70, 74; BJ rkps 220 k. 133–145v; Muczkowski Statuta s. 291, 295; H. Barycz, *Burszowic Maciej*, PSB, t. 3, Kraków 1937, s. 140; Estreicher Bibliografia 13 s. 457–458; Michalewiczowie 5/2 nr 102 s. 80; A. Przyboś, *Akademia Krakowska w II poł. XVII w.* [w:] *Dzieje UJ* s. 333–334; Sondel Słownik UJ s. 201.

Maciej Mikuła